SÜLEYMANİYE
ERZİNCAN
75

رسالتين في اخراج الذهب والفضة
وفيه شقة واحدة طبقات الرسالتين
ثمانية عشر طبقة
جلد
١

N° ١
201
4289
Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Erzincan
Yeni Kayıt No. 75
Eski Kayıt No. 7/1624

اوّلا حکما عملی بویورکه موالد ثلثدر نبات معدن حیوان
بونلردن سوزلیلر الیسن عقاقیری دخی التی ایچنده قویه سن
مانک رطوبتی اوزره یاخود بخاری رطوبتی اوزره
وعقاقیر آلتنک ثلثنه دک ویا ربعنه دک اولسون کوکلر
دخی مانک آلتنه آتش یاقوب حکمانک عددی اوزره
نقطه تقطیر اولنه ذکر اولندوغی کبی ایسه آتشک کمالده
در واکر بونده تیز طملرسه آتشک ذایو تخفیف ایده سن
واکر کچ طملرسه آتشی آزجق زیاده ایده سن حتی تقطیر
ذکر اولندیغی کبی اوله شول وقتکه مانوک تقطیری تمام او
لوب دخی دهنک اولی ظهور ایده انی آیروب وآ
تشی بر مقدارجه آرتوروب علی الدوام یقسن تا دوکلی
دهن تقطیر اولنور انده آیروسن وارضیه دخی ایچم
آلتوک اسفلنده قلدی ایدی انده صکنی ارضیه نک
تبییضنه تدارک ایدسن نه وجهله اولورسه تا ارضیه
بیاض اولنجه یدک زیرا آنوک بیاض اولمه‌سی صنعتک مفتا
حیدر وکتم اولناه مستور وشول وقتکه سنک یاننده ار
کان ثلثه موجود اوله بری ما اول نار غدر وبری
دهن واول صبغدر وبری ارض بیاض پس بو ارکان
ثلثه ورکم صنعتک ارکاندر وماء حفظ ایده سن و
جوغلمه سنه سعی ایده سن زیرا دوکلی عملک مداری انک
اوزرینه در مکتوم مطروح اولان بودر وبونده شول

تدبيري آلكم انك اوزرينه رمز اتديلر وبو تركيب
اولكه ابتدا اسدر اول معدني اولان تركيب وربعني تركيب
اجادور پس اديبا ضده برجزو واحد آلكم اول جزء
واحده احتياج اولنه وه هنده برم جز آل انكا وجي
احتياج اولنور وماء فارغده ايكي جزء آل وماوه نقا
لودن حفظ ايدوب صقله زيرا انكا جوق احتياج اولنور
كوكدر والا ابتدا ايت وماءنك نصفني آل واول برجز
واحدور وواجي وهم آل واوچ جزوكه اراسنده جمع
قل حلطله يعني قوشدرمغله طريقي بودر كه اول مانك بر
مقداريله ترطيب ايده سن يبوستي زائل اولنجه وبو حال
اوزره بر كيجه قويه سن ووده انده صكره صبغي انك
اوزرينه برفعه وه قويه سن وماء صبغنده صكره قويه سن
وجي اوجي حفظ ايده وعقد آلتنه قويه سن ووصلي
محكم قلاسن وانوك آلتنده يمشوق آتش ايدوب قاور
اولدوغنك قدر رفقيله ويمشوق ايده سن وانك ده
عياري ومدتي قوق صباحدر آده يه كسليه تا اول
احلاطه عسل قوامي كبي ياخود وجي فيا وجه منعقد
اوله وانوك قورتمه يه جايزه كلدر غفلت اولنميه وجمع
اول وتزويج اول بودر رشيده ادكده وماوه
ونادره پس وقتا كه عسل كبي عقد اوله شول جزو كه ما
ده قالمشدر الكس وجي اوچ قسم ايده سن وبو اوچ قسم

غا

2

غاليچ ثلثه تسميه اولنمشدر انده اول مانوه بر قسميله
فكر اولنان تسقيه ايت اول تسقيه وه قوادر كوكدر پس
تسويد اول بودر انده صكره اول ملاه ايكي قسميله واجي
تسقيه ايده سن اول وقت آغوز كوكدر بو آغوزموق تبييض
اول تسميه اولنور لكن آتش يمشوق وساكن كركه عقد
اتشي كبي اوله وكوكدر كم غاليچك آخرنده مركب قورزويه
وشول مرتبه قورتموق كوكدر كم تا كول وطبراق منزله سنده
اوله ياخود ملح مرتبه سنه واده واجي لزوجت بالكليه
انده زايل اوله ولزوجت بوكا اطلاق اولنور كه ال
ايله ياپشجق بال كبي اله ياپشه واكر انده رطوبتدن
بر جزوي اتر قالورسه انك تفصيلي مشكل وهبا اولميه
كوچ اولور وغاليچك كونلري ومدتي قوق بش كوندر
هر بر تسقيه نك زماني اون كوندر واول تركيب اول
معدني ديلن بودر كه اجاده واجامه تشبيه
اولنمشدر وانده صكره اناني اجمغه احتياجي يوقدر
زيرا اكر ايچرسه عظيم مخاطره يه دوشه بو زماسنه دقيق
نقشه محتاج اوله بعضلر انكا مدينه تسميه اتديلر
وبعضلر انكا بيضا ور وهالر وخطابي ومثلثي وجو
موزاجي اوذعتلر واكنجي تركيب نباتي در واول
صبغلري استخراج اعك درميان ايچنده پس اول
تركيب آلكيم ملح وجهسنده اولمشدي وجي تعفيني

آلتنده وضع ایله انده صکره سغکنی یانونده اولاه ماء
فارغده کم اول ده آیردکه مرکبکن اوزرینه دوکه تا موم
کبی اودتجه وجی قوچ کوه تعفین ایدوب اکر قوچ کونده
وجی زیاده ایدرسن جایزور آله نوک وصلنی زیاده محکم
قوی توتهسن تا بخاری محفوظ اولوب ضایع اولمیه بو
خصوصده حکما تحذیر قلمشلردر و انک تعفینی عام
اولیجق چقاروب تقطیر آلتنده قویهسن وجی انک او
زرینه ماء فارغده برمقدار دوکهسن تا مقدار رقیق
اوله ویومشنه زیرا تعفینده غلظت بولور وانوک
تقطیری تا رضعیف ایله اولمیه کرک وانوک طملهسی کلد
وکی وقت صوینی ایوهسن وانوک اکی ماء مرکبدر انده
ارضیهسن الهسن وجی انوک اوزرینه ماء فارغده بر
مقدار دوکهسن وکیرو انی اوتوزکونه تعفین ایدهسن
انده تعفینده چقاروب واوزرینه ماء مرکبدن
برمقدار اضافت ایدوب تا برمرتبه رقیق اوله دبو
محلده انکا ماء فارغده اضافت اغیهسن وجی تقطیر
ایت تا دوکلی ماء تقطیر اولنه وانوک ارضیهسی قاله
پس اوزرینه اولندوغی کبی عمل یدی کره تکرار ایدهسن
وهرمس دیدیکی اوده برکره عملی اعاده ایدهسن وجب
مشروح اوزره هربر تقطیرده انوک اوزرینه ماء
مرکبده برمقدار دوکهسن که سابقا انده تقطیر اولندی
تا

3

تا برمرتبه رقت بولور واکر انک اوزرینه ماء مرکب
دوکیهسن تقطیر غیرا اولور وهربر تقطیرده ابتقده ده
تصعید اولاه نشادری آیروب بریره جمع ایدهسن زیرا
عملوکن یولار اولدر وماء عقدایده بودر هرنه طریقله
اولسه جمعنده تکاسل اولنمیه وارضیهیی وجی بیاض
اولنمش اوله علامتی ارضیه اولدرکه صحیفه اوزرنده
جریانه کله مرا وحاصل در اکر جریانه کلمزایسه بینه
تکرار عمل اولنه ارضکن تبییضی اوزرینه فحکم عام اوله
حمیده ی اکه نشادر در ورما ویکن رما ویدر انکن اسماء
جوقدر انده صکره شول مرکب کیم استقطار اولندی الوب
طبخ ایدهسن زیرا کیز لوا سواد ند ندر وجی ماء فارغده
مستغنی اولوب انکا احتیاجکن قلمز مکر تدبیره برخطا ایر
یشه کرسن دونوب ماء فارغی کم واولوب وجی تدبیره
تصفیه قلوب ماء فارغی طبخ ایدهسن طریقی بودرکه قوعه
غیاده قویهسن و وصلی محکم قیلهسن وجی بخاری نار
یله برینجه کوه طبخ ایدهسن لکن ناری رفقله طوتهسن
انده صکره استقطار ایدهسن انده طبخ ایدهسن واول
استقطاری اعاده قلاسن ایکی یا اوچ کره نادشد
یدهده صاقنهسن که ماء احمر اولور فساده وارر تمام
حالدتسمیه اولدقده ماء ابیض اوله غایت بیاض
اوله وشفاف ورزین اوله بویله اولورسه بونکا ماء

حالد تسمیه اتمشلردر وبو ماء اجاوده تعفون ایدیجی
وسواد کیده رجی ور اجاواق وقول ایدر وبو ماء ایله
وو کلی عملر تام وکامل اولور وبو ماء براق صو اوله ماء
قراحه مشابه ومماثل اولورلو نیله وصافی اولمه سیله
وماء قراحه محالقدر تعلیله وحواصیله وقتا بواد
کاه ثلثه یا نوکده تمام اوله اوچ رکن ماور وارضدر
خمیره ورمشکل اولاه ادکاه بونلردر خلقده مکتوم وکز
لیدر وبو مزکور ترکیب ثانینک آخریدر زیراسی صبغ ماء
فارغه استخراج اتدکده حتی ماء مرکب وماء حالدا اولدی
شونجلیدن ماء مرکب وماء حالدا اولندیکه باطنی احمر
وظاهری ابیضدر واول زیبق حقدر پس بوادکانک
قدده قیمتی بلمک کوکس بنجه قونوک خلق بونک معرفتی
حسرتیله چکشدر پس جمع کبیره شروع ایت واول ایکنجی
تزویج اکبردر واول اسوادکسویدر وصنعتک عملدر

الترکیب الثالث فی الحیواة

یعنی اوچنجی ترکیب
حیوانیدر واول ترکیب ثانی ارواحی اجاوده دوندر
مکدر شول اجاوده رکم کندو روحلرنده ایلشدر انک
طریقی بودرکه وقتا کم ماء خالدی اوچ حقیه تقسیم ایده
وارض بیاضنده مانک برقسمی وکلو اله س وجی ادهنک
ثلثی قدر نوشاوروده الوب اکودیجی قدروجی آلورسی
جایزدر ارضنه اضافت ایدرسن تا ارض ایکی جددوه او

له وما ایکی طبیعتده اوله زیرا اول ایکی طبیعت بری ماور
بری نار کم وهم ورجع اولندی پس ایکی طبیعتده او
لمشدر پس قچن خمیره ارضنه اضافت ایدرسن ماء قلیل
ایله رطوبت ویررسن سحقیله قورشدر وقده صکره انده
ماوه اوچ قسم الوجی ارضیته وخمیره اوزرینه قیوب
جمله‌سنی خلط ایدوب آلت عقدایچنه قویه‌سن ووصلی
غایتله استحکام اوزره ایدرسن وآتش یاقوب یوز
یکرمی کون دایم یانوده یاخود یوز اللی کون دایم یانه
آدده یکسمیه واول اوچ قسم ماء تدریجیله اوصال
اولنه بش آلت دفعه ده تسقیه اولیوده مرکب سیاه
اوله کورکدر واول سواد وثانیدرکم مطلوبه مرغوب
بدر وحکمانک اکثری اشتیاقلری واردر وعملوک مشکل
اولدر وانی صورته کتوروب حطاسنده حکما تشبیه
اتمشلردر وانک ایامنی طویل کوردیلر ومدتنی دخی
طویل کوردیلر وفضه‌یه تسوید ایدوب وذهبه ممازج
اولور خلاص ایچنده وایکنجیده اصفیلر اولور یعنی نه
آغ ونه صارو واوچنجیده آق اولور انکا دروح اکبردر
یعنی اکبر قمردر نحاسی فضه‌یه صبغ ایدر ورصاص اوزرینه
خالص اولور معدنده فضه کبی انده صکره ایدرسن دروح
صبغ ایچون کلی قورتیه‌سن وانوک یومشق وخفیف اوله
وجمله حکما وصیت اتمشلردر نارک خفتنده ورفقنده و

وبونکله مبالغه ایتدیلر حتی دیدیلرکه بو صنعت نار
سز عمل اولنور و نار طبیعتنه اشارة ایتدیلر امدی نار
دکشدتنده صاقنکز والسلام وجمیع ایشلروکی رفقیله
تدریجله وصبر ایله ایدهسز تا مرادکز حصول میسر اوله
واکر استرسز انک حمرتنی غایتده اوله کورکدکه مرکبی قلاة
اقسام ایله تشقیه ایدهسز واول اقسام یدیدرکه ذکر او
لنمشدر تا اوچ قسم تمام اوله و مذکور اوچ قسمک اوچی
بیاض ایچون اولدی و یدی قسم تحمیر ایچون اولدی پس
دردنجیده حمرت ظاهر اولدی زنجفوریه درجهسنده وا
جبدرکه دردنجی مرتبهده مرکب قورودیه لکن غیرا قالمده
رطوبت اوزره اوله وآخر تشقیهده وقسمده مرکبک تجفیفی
وقورومهسی واجبدر شدة ایله هرمس حکیم شویله امر
ایتدیکه مذکور مرکب کندو حالی اوزره قرق کون دوره یکرمی
کون اوتوز و یکرمی کون آچوق دوره حتی انوک بخاری
چقوب کیرو اوزرینه منعکس اولمیه اکر ایله اولسه
عملی فاسد ایدر لکن حمرت درجهسنده ناری تدریجله یا
باپ آرتوردهسز و تا عملوک آخرنه وارنجه یدکی ناری
یشوق ایده زیرا بیاض درجهسنده نارک قوتی بهار کوننک
قوتی کبی اوله و حمرت درجهسنده نارک قوتی صیف کوننک
قوتی کبی اوله وعملوک اخرنده نارک قوتی کوز کوننک کبی
اوله بعضلر بشورمک ایچون بو احوالی غایت بکا بلمکی

کدکر

5

کدکدر دردنجی تشقیهنک کونلری اوتوز کوندر بشنجی
تشقیه درجهسی کوپوک درجهسیدر یکرمی بر کوندر آلتنجی درجه
دنجی یکرمی بر کوندر و یدنجی درجه اون درت کوندر سکز
نجی درجه دخی اون درت کوندر اونجی درجه دخی بنجه
کیم ذکر ایتدم طول مدتده ورفع ناردوه واکر سنک
یانکده ماء مرکبده بر نسنه ارتسه انوکله عملی تشقیه
ایت تکرار وهر تشقیهده صبغی مضاعفت اولور اولور شول
مرتبهیه واردکم ابدا نهایتی اولمیه و بو عمل شول عمل
دركم حکما بونک ایچون رمزلری چوق ایتدیلر و مؤخر اولانی
تقدیم ایتدیلر و واحد ایکی تسمیه ایتدیلر و جماعتی واحد
ایله آدوردیلر و واحد جماعت تسمیه ایتدیلر امر ابعض
جسدی روح وتدابیرک عددینی ذکر ایتدیلر واول
تدابیر واحددر وعقاقیر واحددر وعملده اختلاف
یوقدر وما انوکله یولادیدر و بو شوله ماوردکم حکما بونو
نکله افتخار ایدرلر ایشلرور و بو حالی شول جاهلدن
حفظ ایله که امانت اولمیه وشول جبادوه صقله کم مر
حمتی اولمیه

در بیان اکسیر دیکر

حکیم ایدر اشوبو کرمی جمعلندروک قمر نداشیله که
بیضادر رخیصدر لیقة البشردر زیرا بونده شر عظیم
واردر بوینی قول حکمده اخذ ایلدیلر دیدیکه اول وقت

بوعودة كثير الصلاح قليلة النجاح مراد اولاطلب
عيشنده اكسك اوله قوتيله قناعت ايده زرقنده
اكل ايده ميشر اولدقده بو بيضه دخي سرور صاروسي
حار و رطبدر بياضي بارد و رطبدر عدد خلوق اوزرنده
جوقدر بو عددنك كومجه قدر وهم غيرتلو وربش وقت
غازي قلور بونده اوچ اوغلان دوغدي برينك طا
لعي نحمدر اصغر الكوندر حرمته مالكدر مجالس ملوكه دا
خل اولور اولولنده وحي وادور بونلروك صنعتلري
اخذ ايلر ولد ثانينك طالع قمردر و قمر منزله سنده در
قونداشنده آشغه در بوده ناس اودته سنده منتشر
اولنور حاجتلريني قضا ايلر بو جوهر سريع المرام در
بونده بو مكاه حالي عيانيدر وعيادنده حقير ورهر
مكانده موجوددر اهل حق اول جوهري بيلور اما اول
جوهري اهل جهل حقير قيلور ولد ثالثك طالع زحل
در حفيف العقلدر ايكي قونداشلري بونده آيولديلر
حفيف العقل اولدوغي جوه بونكـ دواسنده اناي
جوق فكولر ايلدي واوغلني الدي مدفونده صو يديي
حمامه قويدي ولد حمامده بر رجل بوكه مؤكل قلدي
اول جوهرنشا دوردر انده يكرمي كونده صكره اوغلني
چقاروي بر صو ويردي اول صو يبر دوه وكلي كوكده و
كل بر صوور كم ايچلمامشدر انده ينه حمامه قويدي يكرمي

كونده

اي يوزي شمس الضحى — وقت سحر قم قم 6
يا نمه صباح ايله حزين — وقت سحر قم قم
طاكله با توب انمه حضور — دكله نه دير وحش طيور
استه حقي انمه قصور — وقت سحر قم قم
عاشق ايسك اي متقي — شام سحر استه حقي
سعي ايده كور اولمه شقي — وقت سحر قم قم
شرعله وار طريقته — يوز سوره كور حقيقته
تا ايره سن معرفته — وقت سحر قم قم
خسته دلم روانيم — عاشق جانانيم
طالب لا اوبالهم ليم — وقت سحر قم قم

يوزك كونمي قمرمي يا ملكـ اولمز — سوزك درمي يا كهرمي يا ملكـ اولمز
لب لعلك كبي اب حياتي — نمكمي يا شكرمي يا ملكـ اولمز
نه حوري زاده سن اي پري خوب — ملكمي يا بشرمي يا ملكـ اولمز
دقيقك اي حبيبم آشكاره — كونده سكرمي يا ملكـ اولمز
تنوري سينه سنده روشني نه — يانن دلمي جكرمي يا ملكـ اولمز

بسم الله
ولا حول ولا قوة الا بالله
بسم الله الرحمن الرحيم على لعلي
لا اله الا الله محمد رسول الله

لدم وروبجي كوزه اولبجه كونشي دوغدي اول بولودلي غايب
اولدي پس بنداجي خاطرمده دوغدكه لابد بو مكانك ساكني
واردر پس بر آواز ايلدم ناكاه كوردمكه بر راهب اولدي وبره
بر نجي پس اجوب بكا نظر قلدي بنداخي سلام ويردم اول داخي
سلامم آلدي وبنم حالمده صوروي واقع اولاني خبر ويردم
پس بكا بو قورو كندو يانندة وار مغه اذن ويردي بو قورو
يانندجقدم بر ز مكالمه ايلدوكه كوردمكه بر كشي تابكدي
ده نهايه تطالبدي آخرته پس بر خاطرمده دوغدكه بو كشيه
صوردم وقت اوله بو فنده فائدده سنه وار اوله بنم اول
اولكشي بو فكريه مطلع اولدي باكه آلتنده بر مفتاح چقاردي
بكا ايتدي فلان قبوي آچه استدوكلكي انده بولورسن دوغري
بنداجي اول قبوي آچدم كوردمكه بر مكاندر دورة دوكلو
وار بر اوليو حجب يا بولمش اول مكانك صدرنده بر مرآة
قصورتي كوردم ايلدووار دوم انكا نظر ايلدم كوردمكه انده غريب
وعجيب عشالكرو صورتلر وارجوق زمان تامل ايتدم تا كه انده
جميع نه وار ديسه بلدم پس اويقوده اويا ندم بلدمكه بو رؤيا
حقدر اضغاث احلام دكلدر وفتاكم حق سبحانه وتعالي
كمال لطفنده بكا نيجه زمان سعي ايتدمكلدن صكره اول صنعتك
معرفتن احسان قلدي بنداجي بو كتابي تصنيف ايلدم واول
مرآة بو كتابده وضع ايلدم ورمزله واشكالله طلسم ايتدوم
وحق تعالي يه حواله ايلدم تا كه حق تعالي كيمه بو صنعتي عطا

مفتي سابق هلال عيد انكار ايلمش
جمله عالم خود بلور انك كوزيله كوردكين

الا يشن دنيادن الجكمه نيت وار | باقنده عدم ديرلر بر شهره عزيمت وار
كه جدي بو فضالودن مرغ دل نالانم | ادامرايده مزاولدم افكار سياحت وار
نوش ايلسنه عاشق تا حشره دك آيلمز | بزم فلكك بلمم جامنده نه حالت وار
كنند نجه خراب ايلر ملكك دل ويراني | دهرك بو جفاسنده بر شهره شكايت وار
سرشگمه قايلدر دنيا بكوي كل ورمز | عشق اهلنك اي باقي باشنده سعادت وار

كوزيجاريله شيش قالورسه | كيجه ايو يمز اغريسي اولسه
چوق يمكدن كوكك ايله پرهيز | زنجفيل قونفيل و شو نيز
اكيشر درهم الوي دق ايت | بشعه بشقه دوكوب اكا تحق ايت
وارجماهه كير على التعجيل | صوبي دوكمدن تراش اولغيل
بال دواقين سوردوب اك اجزادن | تا دو ينجه اوتورجيق اندن
اوج كون اجنده قانوشيش قلمز | هيچ بوندن ايو علاج اولمز
قوري كوز اغريسينه اكمكل اوت | اق دوشو درسن اكا سوزمي طوت
كوز قرارب بجيسته باشي اقه | كوره خلقي طوماندر چونكه بقه
بردرم زنجبيل واون مرضي | سحق ايلدب چلك كوزه كيده مرضي

قلدیسه انکا بو مرآة معلومی اوله و ماحی مرآة العجایب دیو
ادویروم و طقوز فصل اوزرینه مبنی قلدم والله اعلم
بالصواب و مرآتده اولان کلب صورتی قوعده کی صوور

الفصل الاول

بلکه که مرسوم اولان ایکی شخصکه بربریه قوجشلرور عباد تدر
ذکر ایله انثی وه واول مزاج اولدرو بو صنعتک مفتاحدر و خا
تبیدرو تدبیروه شرور اگر بو اولمسه هیچ برکمسنه بو فنده بر
نسنیه واصل اولمزوی بو صنعتک غایتده کوجیدر حتی
ذومقراط ایدر بز بو صنعتده مزاجده کوچ نسنه کوردمکه
دیر اول عباد تدر روح ایله جسده اذ وقاجدقه کیم بری
انثی دوحدرکه اول ذیبق غوبیدر بری فکورنذرکی
زیبق شرقیدر طبیعتلری بربرینه مختلفدر بری یارودطبدر
شر فی حار یا بسدرلکن صبغ طبیعت نارندیده مخیل اولمز الا
صویله و بو نکاله بو یکی جسد و بو محلده هرمس ایدر شمس
حاته الدم و ارتدم قمری ماء رطبیله میزان عدللی تا که
منفوح اولدیلر صکره بونلری برقابه قویدم حتی شمسک
نوری غایب اولدی اما اشاده مثلث اولدوغنک اصلی
بودرکه قجی نفس ایله روح هیچ اولسه شول غریب نسنه ایکه
بو ایکیسنه مزاج ویررا اول شول ملح حکمتدرکه انده مرا او
لنورکه بوندن صکره اول ایکی شی جسد واحد اوله هیچ کمسه
قادر اولمیه انک لطیفیله کثیفنی آیرمغه بو اولمز الا دطو

بنك

بنك تقدیریله تاکه ممتزج اوله لر انده عقد اوله لر و اندن
حل اوله لر و تکرار تلطیف اوله لر بوندن صکره و بو معانی کرت
حکما هم جوق اسمائله سویلشلردر انلروه تلبیسنده وحشت
ایله مثلا تنفیس و تهبیه و تصدیه و اهدام و سحق
و ضرب و غزل و تحلیل و تقطیر و تصعید و تصفیه
و تشویه دیرلر بو مجموعی بر نسنه در و اول نسنه طبایع
اصلتمقدر ماء خالد مقیمده و واحی بلکه که حکما دیرلر
ماء بحروه سؤال ایدنلره بحر و غیرهم که بوقرووه مذکو
دور تعدد هیادة اقونسنه وار یسه چوقلغنک مقدار
بجه و صافی و کدورتی مقداربجه تشبیه ایدرلر بو محلده
خالد دیرکه بحر دیدوکمز اول محلدرکه انده بالقلر و
کیلر یورویه بلکه ذکر ایدوکمز طبایعک اجتماعنده مخلی
شوکه بکزرکه برانه اولادنده آیرولدی بو انلره انلر بوکه
مشتاق اولدیلر و قتاکیم بونلر جمع اولدیلر بربرینه فرح
اولدیلر و اما اول فرحتکه بونلروه اراسنده واقع اوتبوی
اشتغال کبا دیتک فسادنده ایدی بحینکه اول کبا ریت
واول اعراض فاسده انده زائل اولدی روح دخی جسده
ملازم اولدیکه انده جفتی ایدی نتکیم اسفزواس ایدر
اکر بر کمسه بر فائده دیلسه بوندن اوکدیچ ابدا حاصل اولمز
و لکن قجی جسد آغوسه و طاهر اولسه انده قجی نسنه اتکا
شوق ایدر و بو محلده جابر ایدر دوه نسنه افتراقنده

صكره جمع اولديلر بو نلر اول بر برينه بعض حسد ايدرلردي نجنكه
بونلرده بغضي وحسدوي كيدردكه بر بريني سوديلر وداخي
منجشد اولديلر بو مفاده بر كمسنه داخي ايدر درة طبايع
برننده ايدي انده جقدي ينه انكا عودت ايتدي طبراق
كبي كه صو كندوده جقار ينه كندو اوزرينه دوكلور وبو
مفاده حكما اشارة ايدوب ديديلركه زيبق ايله نحاس
اراسنده قتال نشاب اندوكي اما زيبق ديدكلري كندو
لرده مخصوص زيبقلريدركه اول ماء لبني دردر وحدر
واول ماء بارد رطبدر وبعضلر بارد يابس ديديلر يعني
يابسدر هوانك رطوبت قاتنده واما رطب اولدوغي او
لدركه بادي نفوذ ايلمز الا بو نكله واما نحاس ديدكلري
بو درجده اشارتدر ارض مقدسة عطشايه وبوني دخي
بو قوم ذكر اولنان اوزره جوق اسماء ايله تسميه ايتديلر مثلا
طلق وكبريت وبحر ديديلر زيرا روح انده مسجون او
لور وكوجه بو ظاهر آقدر لكن باطنده قيزلدر تدبير اظهار
ايلر وبلكه بو ارضك مثلي شنطاطه مثلي كبيدر ايكي عدلك ارا
سنده اولمغت ويرجدر واول ايكي زيبق ايدا بر برنده نفرة
ايد يجيلردر زيرا ضدلردر بو جسد واسطه اولور ايكيسنك
اراسنده بارد يابس اولدوغيجون زيرا انلره متصل اولور بو
سنله مايه مشاكل اولور بر ودتيله وداخي حكما بو ايكي ز
يبقي جنكه انسه مشابه ايتديلر او ميله صو اولدوغيجون

جس

جس ديدوكيله اشارة ايلدي اوده نتكم حق تعالى بيورر
وهو الذي خلق من الماء بشرا • وخلق الجان من مارج
من نار وداخي بلكه بو اسملركه ذكر اولنور مجازيدر
حقيقت دكلدر اكوبونسننك عوام بلدوكي احمقلرين فكر
اتسلر وتدبيرده بلدرسلر هيچ كمسنه قالمزدي الابو فن
بلوردي ايله اولسه نظام فاسد اولوردي انوكيجون الله
تعالى بو فن نصيب ايدنلره بخل ويردي تا كه افشا ايتميلر و
داخي بلكه اول ايكي حرفكه قوتلمشدر اول ايكي شخصك
باننده ميزانه اشارتدر زيرا اناده بر وزندر وماده
ايكي وزندر وبو محلده عربي ابياتده دنلمشدر مقصود
هماه بودر قال عبد العزيز بن عام عراقي
جعل في الماء وزنا قائما • وفي معالي والشرقي عندهم
والنار نصف الماء غير خطاء • قسم عجيب والعزي قسماه

الفصل الثاني في بيان سواد

داخي سواد بياض ايدر بلكه اول مرتبه ده كي قوه داخي
معنيا وابار النحاس والحجر الاسود وفضل والحجر
الهندي والنحاس المحرق وحجر الحكما ونيجه بونلر بكزر
نسنه ايله تسميه ايدرلر اما سن دهشت ايلمه كه عا
قله ارشاد در جاهله اضلالدر وبلكه بو شي اصلده
خارج نسنه دكلدر بلكه ذكر ايله انتيجنت لنوب عقد او
لسنده عبارتدر زيرا بونلر اعراض فاسده ده خلاص

اولوب ممتزج اولسلر حرارة لينه طبخ اتسيله مدة معلومه ده
اولدوغنده بر قوه جسم ظاهر اولور اما قوالنجی کبریتک حرارة
و يبوسيتی زيبق اوزرينه غالب کندو طبيعتنه دوندر
دکندندر واما آغرلغی و ثقلتی و روح جسده ثابت
اولدوغی طبخک اعتدالندندر زیرا حرارة لينه رطوبت
اوجورمز تا که حادثه دهنيه اوله بارده مائی ايکی ا
نده تدريجيله غلظت بولور تا که منعقد اولور ممتزج اولور
لطافله لينتله حاجت مقدارنجه ادنوق اکسک دکل انده
انعقاد تمام اولمجی طبخ کاملايله اولسه رطبا بسله يعنی
طبراغله منعقد اولور لطافه رقتله ممتزج اولنور که
ابدا بر برنده آيرلمز بو مقامده بر کمسنه ايدر حجری اکبوبی
نار اوزرينه قالدر طبخ ايله اکر قرار و بجز اولورسه
بلکه ايو تدبير ايلمش و بو سوز مذکوردر رساله ء
سرده و بونکسی کيرنده و قرالغنده خوف اتمکه آخر الا
مر بلک دصافی و براق صبغ اولورکه ابدا زائل اولمزو
بلکه اوله قرالوح کبا ريت دکه مضاره وندر زيبقه
و زيبق فوت اولمز الا بونکله و نار ده ثابت اولاه اجسا
ده متعلق اولمغله و هيچ کسه بونکا قادر اولمز الا جفت
ايدوب تزويج اتمکله و تزويج اولمز الا تطهيرده صکره
و تطهير اولمز الا طبايع بوزلمقده صکره قچان بونکا قادر
اولسک تحقيق روح طائر جسدله و نفسله ممتزج

قلدوکه

قلدوکه نتکه **جابر بن حیان** ایدر ارواح منعقد او
لنمز الا نفسله و اجسادیله اونکیچون حکما ایدیلوکه الته
نقاب فلک دوراتیلچی قلدی تاکه لطیف غلیظ لطیفه
غلیظله و غلیظه لطیفله انک حرکتی سببیله متصل
اوله اکرایله اولمسه ارواح اجساده مالوف اولمزدی
بس فلک حرکت اتمکله اشیانک بعضی بعضنه
متصل اولدی و بعضی بعضندن آیرولدی بو معنا
یله دکه الواه ظاهر اولور تدبیرده طبایعک بعضی
بعضنک اوزرینه دورا تمسیله کاه متفرق بالترکیب
کاه مجتمع اولور کاه قرارور و کاه آغریر متلون اولور تدبیرک
کوده قچان رطب اولسه تسمیه ایدرلر هر رطب نسنیله
قچان یابس اولسه تسمیه ایدرلر هر یابس نسنیله قچان
قوه اولسه تسمیه ایدرلر هر قوه نسنیله و هر جسدکه
انده قوه لونی واردر مثلا قورشون و رصاص و مغنیسیا
و نحاس و بونلرده بکزرنه وار ایسه اما نحاسی دیدکلری
آنونکیچوندر که نحاسده سواد و حمرت وار و اعراض وار نتکیم
بو اشیاده وار ابتداء امرده اگر بو اولمسه تدبیر سوز
صبغ ایدردی بس نحاسده واجی نیجه لون واردر که
تدبیر یله ظاهر اولور که انده راسخت دوذرلر و یشل
زنجار دوذرلر حموضتله و ملوحتیله صفرة و سواد
قایم اولور روحله جسدک سواد اراسنده واقع اولنیدر

لاجوردي و هي ومرقشيشا زيرا بونلر دخي اصلنخا
سدر و ينه اغاليق حكمانك بجز نده بونده داخي عجب
نسنه لر ظاهر اولور زيرا قچانكه نحاسك ظلمتي و وسختي و ظلّ
زايل اولسه ذهب اولور انوكچون اغاجي حكمام ديدي لر

الفصل الثالث في بيان كف

بلكه كه ماتده مرسوم اولانه آل عبادتدر اوچ تسقيه
دنكه اول عبادتدر اوچ تمليحده ذكر ايله اننجي نكث اوز
رينده بس كف كامله اولدي زيرا بو اوچ تمليح معنيسيا
نك طعومن و قوتن الدي و انده مخلد اولدي و بو يني
كتاب الماء الورقيده دخي ديمشدر كه اكر كفك بر بر معنيي
ناقص اولسه دم غزال ناقصدر دم غزال ديدوكي
صبغدركه اوله كبريت احمر در و داخي بلكه كه بو اوچ تمليح
ارض مقدسه اوزرينه ادخال ايدرلر قچانكه ارض بو
صويي اجسه انده ثابت و مخلد اولور اما كوكدركه نار
خزانه طبركي اوله تاكه آغر و دخي شدي و صالك
اوزرينه احتراز له اول هواده صاقنكه بو وجده
عملك افساد ايدر واما نقص ايشار تدركه تمليحدن
هيچ نقص اولنميه و بو محالده زوسيموس ايدر حكايت
بر قوم مدتنكه ايتديلر فلاة حكيم بزه ديديكه معنيسيا
آغودوكي تا كيم كش اوله بز داخي آغرتدق كوكي كبي تدبير
ايلدوك صكنه القا ايلدوك صبغ ايتمدي حكيم بونلره ديديكه

اي

11

اي قوم صوچ حكيمده دكلدر زيرا سيز معنيسيانك اخلاطني
عام اغدوكز هيچ بو باجي كوردوكز ميكه ابريشم بو بابه اخلاطني
اغام اغدكز بس سزه كركدر كه معنيسيانك اخلاطني عام بكلمسز
و اخلاطني عام طبخ ايده سز ماء كبريتله تاكه صدا اوله صكره
غسل ايده سز تاكه ابو اوله وطنلو اوله نداجيله و تمسله سيز
بو وجهله ايديجك اكر عام اولميه بنا طعن ايدك بونده تقديم
و تأخير واردر و داخي درجه كنده جابر بن حيان
ايدركه فضه بارد رطبدر ملاحتنه ازجوج حالاوه قادر نور
و خاصيتني ضبط اتمكدر جميع ارواح و جميع كندوجنسندن
كندويه قاردش نسنه لري بس ارواح طيارهٔ عقد ايدر و
نادره صابر اولور عوام وفقا كه بو كلام اشتديلر بازاروكت
فضه سني بازار زيبقه ايله ملغمه اتديلر تاكه انده ثابت
اوله بس فضه دخي بجه نقلري ايله بيله ضايع اولدي
و عمرلري طلب باطلده دوكندي والله بو صنعتكه ورو
يش ابو عبد القادر روا ايدركه بو سوزي تصديق ايدرم كه
حق بونلر اولدوغي يوده يوجه ور زيرا بن بو اجساد معد
نيده نسنه هيچ بولمدم اخر الامر نامراد اولوب حكمانك عملرينه
ديدم بو بجه مالم تلف اولدقده صكره كه كيده مال الذهب حسابا
بني الله تعالى بلور و دخي جابر ايدر بن كتابم ترمكنو
غده نهي ايدوب ديمش ايدم كه زنهار صاقنك ادريجان
زيبقنده و اسكفه زاجنده و كاالرنشادرده سنده و صرحه

جیلو مغنیسیاسنده و عوامک رصاصنده و زرنیخده زیرا بونلر
ده دخی هیچ نسنه یوقدر هر کیم بونلر ایچون صبغ ایدر دیرسه والله
اول کشی یلانجیلق ایدر زیرا بونلرده هیچ بر اجساده بو عماز
و دخی درجه‌یه کلنده ارمانوس حکیم ایدر اوچ کوه غلیج ایله
زیاده ایدوب ورت ایله و بو محلده چوق کلام دیمشلردر
مقصودهاه بودر و دخی بلکه بو صویه زیبق و زرنیخ و ز
ندریج و ماء مثلث و ماء حریق و ماء خالد دخی تسمیه ا
یدرلر و دخی بر ایله امتزاجنده صکی و کمالنده اغزونده صکی
حجر ابیض و کلس البیض و طلق و مغنیسیای شهبالا و زجاج و حجر
التطریس و زجاج ابیض و ملح قلیه و شب و ابار النحاس
دیو تسمیه ایدرلر عاقله ارشاد و جاهله اضلالدر

الفصل الرابع في بيان غراب

بلکه اول غراب عبارتدر مولود ونکه اول غرا ایدر و دخی
بلکه صبغ احمر دیدکمز باطنه اشارتدر زیرا بونلرده تدبیر
نده ماء احمر و ماء اصفر و ماء احضر بو قدر و بو الوان ظاهر
اولمزالا عوامک تدبیرنده ظاهر اولور و لکن بو تدبیرده
حمرت ظاهر اولسه تحقیق عملک فاسد اولدی و بو محلده
دخی ابن امیل ایدر اکر نفسی لونی ظاهر اولسه قزیل
قزیل اولوب بو ماء شویله تدبیر ایدکی تحقیق ازهار
محترق و باطل اولدی بونی ترک ایدوب یکی نسنه ایله
عمل ایده‌سن و اکر اول فاسدی یکی اولان نسنه ایله خلط محترق ده

ایده

ایده‌سن اصلاح اولور اما یکی دیدوکی جسدی ثانیدر فهم
ایدوب کتم ایت و بو محلده حکیم ایدر رصاص آلی دخی قرا ایله
صکی صو ایت تاکه صو اوله کونشده قوروت تغییر بودرکه
بیضهٔ مصلوقهٔ الکی که اول رصاصدر اوزرینه آغوسی
دوکه‌سن وار ایده‌سن وار ضیی خوب آغزی ماییله نار ایله
بینه چقاروغنی دخی بو ایله ایده‌سن صکی بونلری جمع ایده
سن پس جمله بر قاه کبی اولور قزللقده و بلکه قزللغی باطننده در
ظاهرده دکلدر بلکه ظاهرده اقدر و آخر الامر قزللق ویره دیکچوک
قزل و بو تسمیه ایدیلر و نار بونک اوزرینه قوی اولیجق قزا
ر حذر ایلکز که حرّ منتقلانک روحنی یقیه‌سن یعنی ناری
قوتلو اتمککه بولوه ظاهر اولمیه هرمسک اوغلی یا باسخه
ایدر بنجه نسنه ایله حل ایده‌یم حجاره‌ٔ آغزوقده صکره اول
ایدر اکثر سرکیله و ماء حاده ایله جابر ایدر دهج النفوسیده
فچاه کوردسنکه حرکت ایده یعنی متلوه اوله صوایله صواده
صو صمه و غرق دخی اغه تاکه حیاة بوله صکره غداسنده
ازاز نقص ایله تاکه تخمه اولمیه و زنها غدایه حسرة امکه
بونده اولی خطا اولمز زیرا که اکر غداسنی نقص ایده‌سن دخی
صحیح اولور و غدای اشتهایله طلب ایدر زیرا اکل و شرب
صحتک دکی عظیمدر پس غداسی تدریجیله و ترتیبله
نقص ایده‌سن تاکه قوردیه و عام کامل اوله و دخی دخانی
واریکن آجمقده حذر ایله فچاه دخانی دوکنه آچکه غدایه

معتاد اوله زیرا بوشیء ناروه اوغلیدر نادي بیر وماء ایچرلکي
کوککه اصراف اولنمیه تاکه صووه تخمه اولمیه و ناروه بینیه
وبونده تقدیم وتأخیر وارور هرمس رساله سنده ایدر
ملحک ازوواج دور تدرو بونلر اصال‌دور الاغیرلوه اوز
رینه ورطبیعتلري برووتدر رطوبتدر اماووة ویالدوکي
آتوکنجوندرکه جمیع حکما اتفاق ایدیلرکه بونلر اصال‌دوروبو
نلري زیاده اعتک جایزدور زیاده طلب یدوب واما نقص
ایدیجک مولود تام اولمز ناقص اولور وبو محلده بعض حکما
لقبا فانتده ویدیکه غراب سوا وطبیعي لوني اظهار ایدر
اما طبیعي ویدیکه یعني طبیعت معاني ویر زیرا بونلر کتابلر
نده ذکر اتدکلري قوة طبیعي تشبیه اتدیلر شول قوة طبیعیه
که مرکبده ور زیرا انک حکما فاتنده اوچ قواسي وارور قوة
مولده وقوت مربیه اما کندولر فاتنده اولاه قوة حیات
انسانه تربیت ایدرکبي ایدرلر ووغنجدکه ایچون ومولود
وحي انجلیس ویرجقجون زیرا شول طفل کبیدرکه اغرثیه غلیظیه
قادر کلدر اول امروه شدایله غذا النور صکره انده وحي قا
بجه نسنه ایله غذالنور تدریجیله شونکا واردکه چوق نسنه
بیر اولور بس نیراه وحي بونجلیس ور اول امروه لطفله تد
بیر اولور صکره ازاز تشدید اولنور تاکه انکا مأنوس اوله
وصابر اوله اما قوة مدثین انسانک جسمني زیاده ایدر
تا منتهاسنه وارنجه صکره نقصه وانحطاطه باشلرس

بو

15

بونجلیس ور شول مولودکه مرکبده نفس وسطیده اوله زیرا اوکلکي
کوننده آزجوق عرق حل اولور صکره ازاز عرق ویرمکه باشلر
وبونکا اول حرجنده لبن الحلب ویوشبیه ایدرلر زیرا لبن
الحلبه ازلغیله چوق غذا ویرر بو وحي انجلیس اجسام
تحلیل ایدر وزیاده ایدر غایتنه وارنجه صکره وور
نقصه انحطاطه باشلر تا ازلکي عنصرنه وارنجه ووحي
فیثاغورس بوني شمسه تشبیه ایلدي طلوع ایدوب
وترقي ایدوب صکره ینه تنزل اتمسنده مثلا اهرنه کبي که
انک اول واوسط واخر وارور بس ایمدي بس وحي بونلري
اوکات فکر ایله که عاقله ارشاد وجاهله اضلالدر

الفصل الخامس في بيان العقاب

بلکه اول عقاب اشادتدر رماووه ممتزج اولاه
رماوه که اول نوشادور والحلیل الغالبه وقیدوروملح
نشادر ایدر جابر کتاب حیات النفوس نده ذکر اتدوکي
خمیر الذهبدرکه بونسز صنعت تام اولمز بو طوزلرک
اشرفیدر وتحلیل اجسامدا عکده اقوا ایدر عموما اجسام
ده سوا اوظاهر جذب ایدر واجسامک باطني غسل
ایدر نتکم ظاهرک غسل ایدر جابر ایدر کتاب رباضیده
نشادر روحدر نافعدر معیندر اکسیره واکوبو اولمسه
اکسیر حل اولمزدي وممتزج اولمزدي وبونده چوق اسرار
وارور وبو بعض مواضعده محلول کوکدر اول موضع کي

بلدوكنسنه سرني وحي بلدكه **جابر ايدر** ارواح كبريتدر ودخي
زيبقدر وزرنيخدر واما نشادر بونلرڭ اوچو ديونلري ا
ديدر وتشميع ايدر وتحليل ايدر واجسادي وحي بويله ايدر بو
حجركيبيدر اما بو صابغ دگلدر زيرا ملحدر وملحڭ تنعيده و
تصعيده غيري نسنه يه بوقدر وواحي **جابر ايدر** نشادر
دكه زيادة سنه النفاة اعمه زيرا بو كبدر وجقار يعني سبعة
تصوير ايلدكده صكره نادي قاني انتساك اوجو اكسير قلور
شول حالتكه انده ذوب حاصل اولور فهم ايدوب كتم
ايت **ارسطوس** ايدر ملح خلقڭ طعامني اصلاح ايدر وهر
نيه كه ملح فاسدوراني اصلاح ايدر حتى التونه صارلغني و
كمشه آقلغني زياده ايدر وواحي بلكلكه اول رماد شكلكه
طايرڭ التنده ور اول غيشنه اشاد تدركه اسفلي اناده او
لاه باقي قالاه عكريدر وسفليدر وبوڭا ذبل دخي ديرلر و
بونسنيله انتفاع اولمز نهار عملكه قاغكه افنا ايدر

الفصل السادس في شرح المصورة المرأت

بلكلكه اوكمش عبارتدر نفسدنكه اول مولود ظاهرور
وكبريت احمرور وكوچه ظاهرده اقدر اما باطنده قولدر زيرا
حرارة لطيفله تدبير اولنجه اول باطنده حمرة قوة بولور
زيرا كندونڭ مانندة ايله قوة بولور وضديله ضعيف اولور
وجمله يه نار فاعلي كبيدر احتراز ايله نار قويدة زيرا نار
قوي اولنجه يبوسة رطوبت اوستنه مستولي اولور ويا

حارة

حارة متصل اولور بس بونلرده صولري دخي انجليي درما
دامكه رطوبت وارا قدر بز بوني بياة اندكمه لطيف طبخله و
حرارة لينه ايله اولور وقچنكه طبخي قوي اوله نارڭ حرارة
انڭ حرتنه متصل اولور انلرده طبيعتنه دونر نعوذ بالله
من ذلك **ابن اميل ايدر** بو روح صابغ هيچ اولمز الا
شول بر نطفه دنكه ذكر ايله انثي نڭ اصلدر بس انوكنجوه نفي اتذبكر
معاونه نقدر نسنه وار ايسه الا بونڭله اول نسنه كي معروفدر
ومجهولدر بونسنده غيريده هيچ اولمز ودخي بو روح شول
بخاردركه تدبير احداث ايدر تعفين ايله يوكلنوروه وغرر
بو روح قوة بولور هواي استنشاق اتمكله رأس اناده ده
تصعيد لكه تقطير وربس هواي استنشاق اتمسيله هر
شيئه حيات ويرنجي اولدي هوا روحه متصل اولدنجه ك
وبونسنه اجساد عوامده يوقدر ودخي سحق الاسحق يدو
كلدر وبونلره هيچ بغيض دگلدر انوكنجونكه كبريتلريني دخي
لريني حل ايدرلرو انعقاد ايدرو هيچ فلاح بولمزلر وواحي
بلكلكه بو صويي حرق اتمك نفسڭ كبريتلو صبغنه قوة ويرر
انوكنجونده يلري بو عزتا بو عينجه وواحي دولوا التونه كمش
ايله يعني التوني آغرت تاكه لونه كمش لونه كبي اوله وواحي
بلكلكم بو ذهب ذهب واسطيدر وواحي حكماء عظامدة
بري ايدر بركون **اسقاليوس** هيكلنده كوردمكه بر صنم او
دوردر وانڭ النده بر طغاة بر طاودخي بير وانڭ حجرنده

بر قصه صورتی وار طاتلو صلقومیله اوزرینه یازلمش قلم
کهاننه ربکبرا ایله که هرکمکه بو آصمه ایله وانک صلقوملردن
صقه بر طاتلو شراب ایچه که هرکیز قوجالمیه و هیچ صوصمیه
و دنیاده عزیز اوله بن دخی انک ایلنده حاضر اولدم و
البته تضرع ایدوبکه بو مدتده غام اوله ناکهان
کوردمکه بر بیر صاچی و صقالی آق ظاهر اولدی بنده یکا بو
نلدی و بکا ایدیکه بخوه بو بیم دخی اظهار اعتک استرسن
سن خوه ایلرو کچنلر لعنتی بلورسن دیدی بنداخی ایتدم
ای شیخ بنی تورقتمه که بن سنده قرابت سزرم دیدم پس
اول داخی ایتدی او صلقوملری بر قابه قوی کتوره وک
وآزو آل دیدی زیراکه بن بو بخه کونده صکره جسدمده معنا
رغبت ایدرم دیدی و بن بنی بویله کورن بنی پاک یو وغا
زم قیل و بنی قبریمه قوکه بن بنجه ایامدن صکره ینه حیات
بولسرم دخی یکیت اولسرم و سنی زمینک کنجلرینه
قلاوزلیسرم و سنک ضعفکی الدکیسرم نعکم سن بنم
موتمی استرکدک دیدی پس بن بونک سوزنده اویاندم و هر
نه دیدیسه ایلدم و اول صلقوملری صقدم و دکی کبی
بر قابه قویدم و وندم انکا بکلدم کوردمکه اولمش پس بنداخی
ویلدمکه سنو نمز ایلیم که بکا وصیت اعتبدی ناکاه کوردم
مکه بر صوکبی صورتلو و جوکبی رایحه لوکه بو رنی دلکلرنده
اوه پالکی چقار و کوزلری بر ورکبجه یلدوز بر ادم ظاهر

اولدی

لکن اول شراب مکدر ایدی صافی دکل ایدی و حکمایه دخی ایچورری
بونلر ایتدیلر بو سنک شرابن داخی خوب اولمش و ولو مکدر ایتدی
کوچکلکسز ولکن بکا آنچه کتوردوه دیدی الی کتوردیلر القا ایتدی اما
از زمانه کچدیکه اول شراب خوب اولدی واما بونی انسانه
تشبیه ایدرلر زیرا انسان مرکبدر لطیفلک کثیفده اعتدالی او
زره بو داخی اکملیدر واما بو درجه عصای موسی یه تشبیه
ایدرلر زیرا قچنکه الله تعالی اول عصای القا ایتدی ساحرلرک
عصالرینی وایپلرینی و یلانلرینی یوتدی بو ارض دخی قچن که
تبیض اولنه و تطهیر اولنه شول کندوده فچان ارواح صاعده کی
طغیان ایدوب ارتفاع کوستره منسلروی انلری یوتدی و نه
بوه فلدی واما بو درجه دخی قیامته تشبیه ایدرلر زیرا
خلقک ارواح جسدلری بدنده مفارقت ایدرلر جسدلری میت
اولورقچنکه قیامت کونی اولسه الله تعالی ارواحی ینه اول
اجسادینه کوندررا اولمشلری ینه حیات بولورلر پس بوچجروک
داخی ارواح مفارقت ینه عودت اعتبی انکا بکلور و داخی بلکه
که بو درجه که سواد و بیاضینه مبدل اولور اما سواد ظاهر اولد
و غنکک علتی بودرکه جسده باطنی قوه ورلکی آغز دخی عرض
اقلقیلهدر پس و فناکه ماء مقسومده اجزاء ثلثه ادمنک
اوزرینه داخل اولدی اول مخفی صبغ منحل اولدی نار داخی
بوکا یاردم ایتدی پس عبار دخی حلدن صکره عقد ایدوب دوند
رایدی قانونه مستغنمه اصلدکی حاله اوزرینه نابت اولدی

لا

نادله جسدکه ادای معکوس اولمزوه اوکدین و واجی بلکلکه
بوعقدکه مثلی آرس قیصر ویدوکی کبیدرکه ای ملکم بوبزم
بح ومزکه وماء هواییمزکه مثلی شوکا بکزرکه بریره برقداه طبرا
غله بیله قوباره‌سن وبرغیری یاروه وکسکه بس اول قدات
انده ثابت ومحکم اولور زیراکه ایکی طبراغن اراسنده قرابت
وارور واکو طبراقزه کلسه ضعیف اولوب وکمده ثابت
اولمز وواجی بلکلکه بو ورجده هلال کامل اولور والله اعلم

الفصل الثامن في شرح الشرطات التسعه

بلکلکه اول سرطاه لو عبادتدر طقوزتسقیده وبوکا تساقی
کواکب سبعه ویرلو و وجی هرنسنه‌که صووه اوله اکا تشبیه
ایدرلر مثلا طیر الماء وسمك وظفادع وسرطاه ویرلوای برازر
بلکلکه بوبرنسنه‌در یعنی برصوورلکی تدبیروه طقوزقسم اولور
اوجی قمر والنی شمسه و واجی بلکلکه اول ارض هربادکه بوصو
نك برقسیله صواده‌سن برصبغ ظاهر اولوربس اول صبغله
تسمیه ایدرلر و واجی بلکلکه بعض حکما بوصویی یدی قسم
اتدی واکلیل وبوتسمیه اتدیکه فجاه الکلیل ایاغمده السکه
باشم اوزرینه قوی جهکیه یقین اولمه یعنی ایاغم ویدوکی
اسفلیدر وباشم ویدوکی اعلاسدر و وجی بونی یدی ورق
ووکلری یدی تسقیدر و واجی بلکلکه هربادکه اول ارض بو
صوایله صواریله صبغ زیاده اولور عجب الوان ظاهر اولور
وهربادکه صواریله وقوریه وناراننده عمل ایده طبراو اولور

مائکی

مائکی صکره ینه صواوله ینه متغیر اولوربس بونك مثلی
بیره بکزرکه اوزرینه یغور یاغسه وکونش ووغنسه عجب
رنکلر ظاهر اولور نباتده بومحلده زلیموس ایدر قجاه انکه
اوزرینه تصدید نصکره وتصدیدنك سواد حل اولوب صفره
ظاهر اولدوغنده صکره رطوبت ووکنوب ذهب وبوتسمیه
ایدرلر واکو اکنجیده اعاده ایده وز فروج الذهب ووزروز
وورو بخیده حمیر الذهب ووزه روز وبنجیده لون الذهب
ووزه روز آلتنجیده ذهب فرفر ووزه روز و یدنجیده شمس
صابغ ووزه روز وبومعناده فیثاغورس ایدر برنسنه
طقوزنسنیه غالب اولور وبومحلده وجی بلوقطاس
ایدر کوکدکه اون کوه نحاس محرق مقداربجه اوله زیرا قزی
ویده نحاسدر وبومحلده وجی هرمس ایدر شول هیکل
اوینه کیرکل انده اون ایکی روح وارور انده کونش اوتده
برباده مرمر الصحح ایله انده صکره شمس اوینه کیروانده که
ماء شراب الکه‌سن انده اولوکیجلو جقادرس وبومحلده زلیموس
ایدر قجنکه‌سن مرکب پشورمك دلکه‌سن انوکیجوه برزجاجه ووز
قپاقلو وبونك ایچنه قوی وخلط ایله تاکه اثالیه رطبه
یابسده چقاروه صکره رطبله یابسی خلط ایله تاکه اثالیه
یابسه روح اخذ ایده ماء بارو رطبده وماء رطب اثالیده
نفس اخذ ایده بس دایم طورمده رطب یابسك اوزرینه
رقاایده‌سن وطبخ ایده‌سن تاکه روح صابغ اولور بونسنه حکما

حکمانک سوزیدرکه بونجه کتابلرده تعریف ایلدیلر و بو محلده
فیثاغورس ایدر مای ندرعیدایدکه تاکه تراب اوله و
یخه صوادکه تاکه ماوه هیچ نسنه ملیه الاتراب اوله و بو محلده
مادیه آرسه ایدر مرکبک اوّل امرده جفاف مستجبدر
واما باقیلرده مستجب بودرکه انده ازجوق نداوت اوله وهیچ کر
اضوشعنیه اوله نادشدیدایله تاکه قورودیه وحجرک لونی قرفریله
قول اداسنده اوله بوغایت خوب لوندر صبغجوه وزنهارصا
قنکه بوتساقیده جوق نداوة اولمیه تاکه آزاجمیه ویاخود
آخر اولمیه تاکه وقتنده اوکدین قورومیه پس بلکه ای طا
لب فجنکه بورجده خمایری زیاده ایده پس یه نقص ایده پس
عملک فاسد اولور و واجب بلکه اول کلبکه صوایچنده جع
کمشدر اول عبارتدر حل حکماونکه انوغله تسویه ایدرلر وانو
غله تبیض ایدرلر وانوغله تحمیرایدرلر و بدایت ونهایت انگلدر

الفصل التاسع في شرح الدائرة التسعة

بلکه هرکسکه بو دائرۂ تسعه حل ایده صنعته ظفر بولور
پس اکوس بونی بلمک دلرس بنم رساله مجرّبه نظر ایدوب
مشغول اولکه بن بونی انده مبین ذکرایتدمکه شرحه محتاج
دکلدر دبونی حکما هیچ برکسنیه ذکرایتمشلردر و بو برعقیدودرکه
هیچ برکسه بونی بلمیجه فلاح بولمز و بو محلده مادیه ایدر
هرکسکه بونی بلمیه و تدبیرایلمک استیه شونکا بکزرکه برکمسنه
برنجقـرزوبانه جقـوق استیه پس اول کمسه یوزی اوزرینه

دوکز وواجب بلکه ای سامع الله حقیچونکه انده غیری تکری یو
قدر بن بوصنعتک اسرارینی افشا اتدم دبن بوشول نسنلری
ذکراتدم اتااوغلنه ذکراعدی وهیچ برمحتاج اولجق نسنه قو
مدم الا بوکتابده ذکراتدم زنهایلا انجیلروکنه عملندنکه اول هیچ
زماننا اولاه طالبلر عملیدر والله انده هیچ حاصل اولجق نسنه
یوقدر الاقلابلعقدر بزوهیچ انلروه یلا انجیله ینجه التوه اقجه
جورتدق هیچ براغاک ینجک نسنه کورمدم و بولمدم تاکه حق
تعالی حضرت عنایت وهدایت ایدوب بو عمله واصل اولینجه
یکله همان عمل باطلده احاصل اولاه مالک خرج ایدوب عمرنکی
وادینی جورعکدر پس ای برادرسنده بنداجی عمثا قلدغمز
بودرکه بوکتابک حقنی وحرمتنی اوکاة صقلیه که و بونی بر
غیری محلنه و منکره اظهارقیه پس وواجب کورکدرکه وقت
اشغالده بوآیتلری اوقیه
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله
اجمعین

ووجی بلکه اسفل اناودر اعلای اسفل اوزرینه تکرار اعجله
اکسیی ممتزج اولور انده صکره جسدی اولدوردلوکم حکما
نشانیدر اولدکده صکره ما ایدرلر اروا حله جسد روح او
لور اول وقت آخرت منزله سنده اولوب فنا اولمز ابجلین
ناس وجی اولدکده صکره تصفیه ایله ما اولدقده صکره

جسدوکی لطیفیله روح براولوب اجساملری روحانیه اولور
انلرده کی کثافتی اولمزجنتنه و نارده صابر اولور طعاملری و شرا
بلری واجی اوله منزله کوره اولور هرمسی ایدر شرا عظم
نحاس محرقزوندر و ماء خالدمزوندر بو ایکیده غیری
نسنه یله اولمزا بدا اکسنی حل اعتک کوکه حتی نحاس کبیره
ماءیله خلط ایدیجک بو اکسنده حجر مکرم اولور طبیعته کویه
بونده ور ایله اولسه صبغ رفیع اولور حکما ایدر بزم عملمز
اصحاب صابوه عملی کبیدر فهم ایله زیرا عمل صابوه جیرک
قوة ماء قلیایله البی دهن عقد ایدوب صابوه ایدرلر
بزم عملمزده بو مجلس و حکما عملرینه عیسای دیرلر زیرا
حضرت عیسی دخی انسانه متولد اولمشدر فکوسز بو عمل که
انکا دخی مسیح دیرلر حیاة انیکی داخل اولسه موت واری
اولور روح و نفس جیقرماده باقی قلور و قتاکیم نفس ور
وح جسد میته رجوع اتسه حیاة بولوب قایم اولور
قیامتک معناسی ذایب و غایص و محارج و صابغ اولوب
ذوب ممتنع اولمقدر اما بلکه بو عملده صبغ انده نفسدر
بو نفس روحی صبغ ایدر روح جسد حدید صبغ ایدر
افلاطون ایدر معادننک اصلی ماور ماده و دهن متولد
اولور مانک یوزینه حرارة اصلیه یله انده صکره مائله دو
دهنک اجتماعنده زیبق متولد ور و قتاکیم زیبق بو اکسنده
ظاهر اوله ارض معدن اولور رحم کبی طول تفصیله و تدبیر یله

ایش

اشیا ظاهر اولورا ر واحده احجاروه و اشیانک بقاسی معاد
نلرنده ذهب اولمغیچون معادنلرنده اختلاف و تفاوت ایدوب
آفات یتشوب معادننده جسد ناقص اولدوغندن شول
جسدکیم معتدل الترکیب در وافاتده سلیم در غالب انک
اوزرینه حرارت لیث در ذهب اولور شول جسدکیم اعتداله
قریبدر برودة غالبدر فضه اولور شول جسدکیم حرارت
غالبدر نحاس اولور شول جسدکیم یبوست غالبدر حدید
اولور شول جسدکیم اعتداله قریب و لکن برودة غالبدر
اسرب اولور شول کیم رطوبت غالبدر رصاص اولور معادن
سبعه نک زیبق سابغی در و اصلی در جمیع معادنده انده
اولمشدر فهم بو سوزلوده نه حاصل اولور بالکلیه حکما
رطوباتی اجساد یله تسمیه ایدرلر بو مقدماتی فهم ایلمک
کوکه جابر ایدر بو جزء مایه متخلص اولمز اجزاء ارضیته ده
الا نار شدید یله اعلای انایه صعود ایدر فضه کبی کرم
بو جزء مایه ابیض در حرارتی و حرافاتی اولدوغیچون ور
حیاة بو جزء مایه ارضیده جقاروب بو جزء مایه ابیض
کنه جزء ارضیته داخل اولوب اکثیسی ماء واحد اولسه
ناره یو تسمیه ایدرلر صکره نارلیغنده عقد اولسه ارض
جدیده دیرلر جابر ایدر عمل اولک سواد یخرابک جناحی کبیدر
بونده واجی آتشدور انده صکره بیاض اولور فضه کبی
اول وقت ماء خالد دیرلر صکره متخل اولوب کنه سواد اولور

Yaprak - 18
Satır - 21
15X9 = E6.

انده صکره عقد اولوب بیاض اولور صکره تساقیله احرا
اول وقت کبریت حکما ایرلر تساقیده مراد تنشیه باطن
اعظم بونده در بونی کرا دلنان ایکی عملدر عمل اول ترابی
ارضله ماده اولدوغیچون عمل اول ما ارضله خلط اولو
صاری جوفنه آلوب اجساد که ارضیه یه باقی متلع د
ثانی ما ارض باقیه یله خلط اولوب صابغ ومصبوغ
واحد اولوب ممتزج اولوب مفارقت اتمه مکدر عمل
اول کبیدر فرق بودر که عمل اولده عسر تحلیل اجساد
بجهة نتیجه واردر عمل ثانیده عسر تحلیل اجساد ورا
نتیجه بو قدر بلکه امسک محتومدر جهاة عمل ثانیده
معزوله جسدی حل ایدوب ماء مرکبله ترکیب
ایدوب ایکی یه ماء واحد اولوب ایام
کثیره یله متعفن اولوب نار
لینه ده عقد اولوب
اکسیر اولمقدر
والله اعلم

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Erzincan
Yeni Kayıt No.: 75
Eski Kayıt No.: 7-1624

٨	١١	١٤	١
١٣	٢	٧	١٢
٣	١٦	٩	٦
١٠	٥	٤	١٥